

УДК 657.6

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/179-21>**Фоміна Т. В.**

кандидат економічних наук, доцент,
Центральноукраїнський національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5243-6952>

Пугаченко О. Б.

кандидат економічних наук, доцент,
Центральноукраїнський національний технічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2253-050X>

Fomina Tetiana, Puhachenko Olha
Central Ukrainian National Technical University

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКОМ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

У статті підкреслено роль та значення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у формуванні доходної частини бюджетів територіальних громад. Визначено, що база оподаткування даним податком є маломобільною, а використання коштів від його справляння напряму пов'язані з розвитком інфраструктури територій, де розташовані оподатковувані об'єкти нерухомості. Акцентовано увагу на тому, що при справлянні даного податку підвищується ймовірність оподаткування тіньових доходів, а відносна простота адміністрування забезпечує стабільність бюджетних надходжень. Визначено місце даного податку у системі майнового оподаткування в Україні. Узагальнено елементи податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та згруповано його об'єкти оподаткування. Розроблено методику внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з виділенням напрямків перевірки, контрольних процедур та орієнтовних джерел інформації.

Ключові слова: місцеві податки, податок на нерухоме майно, методика внутрішнього контролю, житлова та нежитлова нерухомість, елементи податку.

INTERNAL CONTROL OF BUDGET SETTLEMENTS FOR THE REAL ESTATE TAX OTHER THAN THE LAND PLOT

Despite the simple mechanism for determining the amount of a tax on real estate other than the land plot payable to the budget, tax audit and timeliness of its payment remain relevant, because errors and violations lead to potential risks associated with the impositions of financial sanctions by regulatory bodies. Therefore, the issue of improving the methodology of internal control of budget settlements for the mentioned type of local tax cannot be ignored. The purpose of the article is to develop a methodology for internal control of budget settlements for the tax on real estate other than the land plot owned by legal entities. The study was conducted using analysis, generalization, grouping, and comparison. The graphical method was applied to illustrate the research findings. The study emphasizes the role and significance of the tax on real estate other than the land plot in the formation of revenues of territorial communities. It is determined that the tax base of the relevant tax has limited mobility, and the use of funds from its collection is directly related to the development of the infrastructure of the territories where the taxable real estate objects are located. Emphasis is placed on the fact that there is the probability of the increase of shadow income taxation when imposing the tax, and the relative simplicity of administration ensures the stability of budget revenues. The place of the tax in the system of property taxation in Ukraine was determined. It is highlighted that this issue is not urgent for individuals, since this tax is calculated for them by the supervisory authorities at the tax address of the property owner. As for legal entities, they independently form objects and determine the tax base. The article generalizes the elements of the tax on real estate other than the land plot and groups the objects of taxation of residential and non-residential real estate. The authors developed a methodology for internal audit of budget settlements for the tax on real estate other than the land plot with the identification of areas of verification, control procedures, and indicative sources of information. The developed methodology is intended for both internal control entities and representatives of state regulatory bodies.

Keywords: local taxes, real estate tax, internal control methodology, residential and non-residential real estate, tax elements.

JEL classification: K34, M41, M42

Постановка проблеми. Ефективний розвиток територіальних громад та виконання ними завдань щодо забезпечення благоустрою певної території залежить від достатності їх фінансування, що реалізується шляхом наповнення доходів місцевих бюджетів. Одним із стабільних, значимих та таких, що не вимагає суттєвих

витрат з адміністрування є надходження від податку на нерухоме майно, яке зараховується повністю до бюджетів територіальної громади.

Внутрішній контроль – це процес постійного впливу на об'єкти через відстеження відхилень та корекції управлінських рішень задля приведення фак-

тичного стану об'єктів до бажаного [1]. Ефективна система внутрішнього контролю дозволяє керівництву впевнитись, що діяльність підприємства знаходиться у відповідності з вимогами чинного законодавства, затвердженою обліковою політикою та іншими директивно-нормативними документами, а також внутрішніми регламентами.

Питання контролю нарахування та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки з боку державних контролюючих органів визначається ПКУ та рядом інструктивних законодавчих актів, чого не можна сказати про внутрішній контроль. Якщо фізичні особи не стикаються з його обчисленням («Обчислення суми податку з об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості...» [6]), то юридичні особи його визначають самостійно, що призводить до певних помилок, наслідком чого є застосування фінансової відповідальності.

Не дивлячись на доволі нескладний механізм визначення суми податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що підлягає сплаті до бюджету, порядок контролю за правильністю та своєчасністю його сплати не втрачає своєї актуальності, адже помилки та порушення призводять до потенційних ризиків, пов'язаних з нарахуванням фінансових санкцій контролюючим органом. Тому питання підвищення ролі та значення внутрішнього контролю за даним напрямком розрахунків з бюджетом не можна залишати поза увагою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значенню та ролі податку на нерухоме майно у соціальній політиці та наповненні доходів місцевих бюджетів держави присвячено роботи таких вчених, як М. І. Карлін, О. С. Майстренко, І. В. Мартинюк, О. В. Поколюдна, Л. І. Простебі, Л. С. Сорока. Недоліки механізму справляння в Україні податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, розкрито у роботах П. М. Боровика, Б. С. Гузар. Облікові аспекти порядку нарахування та сплати даного виду місцевого податку висвітлено у навчальних посібниках П. О. Куцика та О. А. Поляновської, а також К. В. Безверхого і В. П. Пантелєєва. Методика аудиту місцевих податків знайшла своє висвітлення у роботах Г. М. Давидова, О. А. Петрик, О. Ю. Редько. Значна кількість публікацій зводилась до офіційних роз'яснень та інструктивних матеріалів контролюючих органів щодо формування бази та визначення об'єктів оподаткування податком на майно на офіційних сайтах Державної податкової служби та її територіальних органів. Організація та методика податкових перевірок місцевих податків, у тому числі майнових податків, нами була розкрита при дослідженні методики документальних перевірок [8], але вона не може замінити методику внутрішнього контролю, оскільки суб'єкти контрольних повноважень у даному випадку переслідують різні цілі.

Мета статті полягає у розробці методики внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, що належить юридичним особам.

Виклад основного матеріалу. Зручність та привабливість даного податку, як засобу наповнення доходної частини місцевих бюджетів, полягає у тому, що база його оподаткування є маломобільною (можливість

чіткої візуалізації, конкретне місцезнаходження, тривалий строк існування, державна реєстрація тощо); використання коштів від сплати даного податку буде у тому числі направлено і на поліпшення умов для власників нерухомого майна відповідної територіальної громади; існує можливість оподаткування доходів, отриманих у тіньовому секторі економіки; наявність пільг зменшує податковий тягар на платників з невисоким рівнем доходів; існує стабільність надходжень за умови чіткого визначення інституційних вимог; він є доволі простим в обчисленні.

«Нерухоме майно є традиційним об'єктом оподаткування, який використовується, починаючи з XVIII сторіччя. Податок на нерухоме майно у вигляді податку з володіння нерухомим майном – один із найстаріших видів податку відомих фінансовій науці. Володіння нерухомим майном здавна вважалось проявом багатства людей. Завжди можна було чітко визначити об'єкт оподаткування, для якого характерні суттєві особливості: постійне місцезнаходження, тривалість існування, що забезпечували безперешкодний доступ до нього контролюючих органів. Досить легко було встановити платника податку, яким міг бути як власник нерухомості, так і орендар. Розвиток суспільних відносин та податкової системи призвів до необхідності при застосуванні певної податкової політики вирішувати не тільки фінансові функції, але й соціальні. Податок на нерухоме майно країн з ринковою економікою завдяки розвиненій системі пільг виконує роль податку з заможних» [5].

«Податок на нерухоме майно існує майже у 130 країнах світу. Так, наприклад у Франції, Німеччині, Австрії, Швейцарії, Англії і інших європейських державах ставки податку на нерухомість складають в середньому 1–2% від її вартості. Оскільки в багатьох іноземних державах цей податок є місцевим, його надходження формують основну частину доходів бюджетів місцевих органів влади. Наприклад, у деяких штатах Австралії – понад 90% місцевого бюджету, в США – до 75%, Канаді – до 80%» [7].

Податок на нерухомість, відмінне від земельної ділянки належить до місцевих податків та включається до складу групи податків на майно [6] (таблиця 1).

Податок на нерухоме майно є складовим податку на майно поряд з транспортним податком та платою за землю. Згідно даних Звіту про виконання Плану роботи Державної податкової служби України на 2021 рік надходження місцевих податків і зборів протягом 2021 року склало 37,0 млрд. грн., що на 5,3 млрд. грн більше порівняно з 2020 роком, у т. ч.: податку на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плата за землю, транспортний податок) – 36,7 млрд. грн» [4].

Юридичними особами Кіровоградської області у 2021 році податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки до місцевих бюджетів надійшло 63,2 млн. грн., фізичними особами – 17,8 млн. грн. [3].

У пп. 7.1 статті 7 Податкового кодексу України зазначено, що під час встановлення будь-якого податку визначаються його елементи [6]. У таблиці 2 представлено елементи податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Визначення об'єктів житлової нежитлової нерухомості, які можуть бути об'єктами оподаткування місцевих бюджетів, у пп. 14.1.129 ПКУ та згруповані нами у таблиці 3.

Не всі об'єкти житлової та нежитлової нерухомості фізичних та юридичних осіб є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Перелік таких об'єктів наведено у пп. 266.2.2 ПКУ [6]. Не дивлячись на відносну простоту обчислення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на практиці виникають питання і помилки, пов'язані з визначенням його об'єктів та бази оподаткування. Тому, внутрішній контроль розрахунків з бюджетом за даним видом податку направлений на виявлення помилок у його обчисленні, їх виправлення та профілактику у май-

бутньому шляхом надання консультацій працівникам бухгалтерської служби.

У таблиці 4 нами представлено авторське бачення методики внутрішнього контролю порядку нарахування та сплат податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Як видно з даних таблиці 4, встановлення об'єктів оподаткування податком на нерухоме майно пов'язане з визначенням ряду будівельно-технічних показників, тому у внутрішнього контролера може виникнути потреба у залученні відповідних спеціалістів (інженерно-технічні працівники, експерти тощо).

Таблиця 1

Склад місцевих податки і зборів в Україні

<i>Місцеві податки</i>		
Податок на майно		
Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	Транспортний податок	Плата за землю
Єдиний податок		
<i>Місцеві збори</i>		
Збір за місця для паркування транспортних засобів		
Туристичний збір		

Таблиця 2

Елементи податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Елементи податку	Зміст елементу податку	пп. Податкового кодексу України
Платники податку	Фізичні та юридичні особи, у т.ч. нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості	266.1.1
Об'єкт оподаткування	Об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка	266.2.1
База оподаткування	Загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, у т.ч. його часток	266.3.1
Ставка податку	Встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв.м бази оподаткування	266.5.1
Порядок обчислення податку	Обчислення суми податку з об'єкта/об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних осіб, здійснюється контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості виходячи із загальної площі кожного з об'єктів нежитлової нерухомості та відповідної ставки податку.	266.7.1
	Платники податку - юридичні особи самостійно обчислюють його суму на 1 січня звітного року з розбивкою річної суми рівними частками поквартально.	266.7.5
Податковий період	Календарний рік	266.6.1
Строк та порядок сплати податку	- Фізичними особами – протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення; - Юридичними особами – авансовими внесками щокварталу до 30 числа місяця, що наступає за звітним кварталом, які відображаються в річній податковій декларації	266.10.1
Строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку	- Фізичні особи – не звітують; - Юридичні особи – пізніше 20 лютого звітного року шляхом подання декларації затвердженої форми	266.7.5
Пільги та порядок їх застосування	База оподаткування зменшується один раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік) для: - для квартири чи квартир незалежно від їх кількості – на 60 кв.м; - для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості – на 20 кв.м; - для різних типів об'єктів житлової нерухомості, у т.ч. їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у т.ч. їх часток), – на 180 кв.м	266.4.1

Таблиця 3

**Склад об'єктів житлової та нежитлової нерухомості,
що є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки**

Будівлі, віднесені до житлового фонду	Житловий будинок	ЖИТЛОВА НЕРУХОМІСТЬ	ОБ'ЄКТИ ОПОДАТКУВАННЯ	НЕЖИТЛОВА НЕРУХОМІСТЬ	Будівлі готельні
	Прибудова до житлового будинку				Будівлі офісні
	Квартира				Будівлі торговельні
	Котедж				Гаражі
Садовий будинок	Кімнати у багатосімейних (комунальних) квартирах				Будівлі промислові та склади
					Будівлі для публічних виступів (казино, ігрові будинки)
Дачний будинок					Господарські (присадибні) будівлі та інші

Джерело: авторська розробка на основі [6]

Таблиця 4

**Методика внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом з податку на нерухоме майно,
відмінне від земельної ділянки у юридичних осіб**

Напрямок перевірки	Контрольні процедури	Джерела інформації
1	2	3
Ідентифікація платника податку	- визначення того, чи є підприємство, що підлягає перевірці, платником податку на нерухоме майно; - визначення статусу платника (резидент, нерезидент); - перевірка своєчасності постановки на облік у контролюючих органах нерезидентів до придбання нерухомого майна або отримання майнових прав на таке майно в Україні	Витяг з реєстру Бюро технічної інвентаризації (до 2013 року); Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року)
Перевірка складу всього нерухомого майна підприємства	Перевірка правильності розподілу об'єктів нерухомого майна на ті, що є об'єктом оподаткування і ті що ними не є	Інвентарний опис, дані обліку за рахунком 103 «Будинки та споруди», Витяги з реєстру Бюро технічної інвентаризації (до 2013 року); Витяги з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року)
Визначення належності та призначення нерухомого майна	Перевірка правильності визначення належності майна до об'єктів житлової або нежитлової нерухомості	Матеріали технічної інвентаризації, дані візуального огляду приміщень
Перевірка повноти включення до складу об'єктів оподаткування об'єктів нерухомого майна	Перевірка складу нерухомого майна та повноти його включення до об'єкту оподаткування	Технічні паспорти на об'єкти нерухомого майна, договори купівлі/продажу, дані обліку за рахунком 103 «Будинки та споруди», первинні документи (акти, накладні, розрахунки)
Перевірка правильності віднесення об'єктів до певного класифікаційного угруповання	Підтвердження правильності кодування об'єктів житлової та нежитлової нерухомості відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000	Технічні паспорти на об'єкти нерухомого майна
Перевірка правильності визначення частки загальної площі об'єкта нерухомості	З'ясування правильності виокремлення частки загальної площі об'єкта нерухомості, що перебуває у спільній частковій або у спільній сумісній власності	Витяг з реєстру Бюро технічної інвентаризації (до 2013 року); Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року)
Встановлення органу місцевого самоврядування	Перевірка правильності визначення належності до тієї чи іншої адміністративної одиниці об'єктів нерухомого майна на підставі Державного класифікатора об'єктів територіального устрою України (КОАТУУ)	Витяг з реєстру Бюро технічної інвентаризації (до 2013 року); Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року); Технічні паспорти на об'єкти нерухомого майна; документ, що підтверджує присвоєння об'єкту нерухомого майна адреси.
Встановлення наявності та включення до об'єктів нерухомого майна таких, що оподатковуються за підвищеною ставкою	Перевірка правильності та повноти включення до складу об'єктів оподаткування житлової нерухомості, загальна площа якого перевищує 300 квадратних метрів (для квартири) та/або 500 квадратних метрів (для будинку)	Витяг з реєстру Бюро технічної інвентаризації (до 2013 року); Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року); Технічні паспорти на об'єкти нерухомого майна

Продовження Таблиці 4

Напрямок перевірки	Контрольні процедури	Джерела інформації
1	2	3
Перевірка порядку відображення змін у складі об'єктів оподаткування у зв'язку з їх надходженням/вибуттям	- визначення напрямку надходження/вибуття; - перевірка документального оформлення надходження/вибуття; - встановлення місяця, з якого нерухоме майно буде включено до складу об'єкту оподаткування або виключено з нього; - перевірка правильності корегування об'єкту оподаткування у зв'язку з надходженням/вибуттям об'єктів нерухомого майна; - перевірка правильності внесення уточнень до податкової звітності	Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року), первинні документи, договори, Рішення ТПП про форс-мажорні обставини, документи, що підтверджують руйнування об'єкту нерухомості тощо
Перевірка правильності визначення строків володіння майном при зміні власника	Перевірка правильності визначення кількості місяців звітного кварталу перебування у власності об'єкту нерухомого майна при зміні власності	Договори, дані бухгалтерського обліку, первинні документи, Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року)
Перевірка правильності оформлення непридатності до використання об'єкту житлової нерухомості	Перевірка правильності оформлення факту переведення житлового об'єкту нерухомості до нежитлового, який може використовуватись в інших цілях або знесено (через аварійний стан).	Рішення виконавчого комітету районної, міської, районної в місті Ради народних депутатів про визнання житлового будинку таким, що не відповідає санітарним і технічним вимогам та є непридатним для проживання, про подальше використання житлового будинку (приміщення) або про його знесення
Перевірка правильності обчислення податку	- перевірка правильності застосування законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати на початок звітного року; - визначення відповідності застосовуваної ставки податку визначеній органами місцевого самоврядування; - арифметичний перерахунок річного розміру податку та його авансових внесків	Рішення сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад; дані обліку за рахунком 64 «Розрахунки за податками й платежами» (субрахунок «Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки»)
Перевірка правильності застосування пільг з податку	Визначення площі кожного об'єкту житлової нерухомості з метою визначення можливості застосування пільг з оподаткування	Технічні паспорти
Підтвердження статусу будівлі, яка використовується для виробничих потреб з метою виключення її зі складу об'єкту оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	- перевірка належності будівлі до класифікаційної групи «Будівлі промисловості та склади» відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000	Витяг з реєстру Бюро технічної інвентаризації (до 2013 року), Витяг з державного реєстру речових прав на нерухоме майно (з 2013 року), Технічні паспорти на об'єкти нерухомого майна, Витяг (виписка) з єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
Перевірка правильності складання та своєчасності подання податкової декларації на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та додатків до неї	- формальна перевірка податкової декларації; - підтвердження взаємоузгодженості показників податкової декларації та додатків до неї; - співставлення граничних строків подання декларації згідно законодавства з фактичними строками подання	Податкова декларація на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та додатки до неї; квитанції про прийняття звітності (у системі М.Е.Дос або іншому програмному забезпеченні для подачі звітності чи через електронний кабінет платника податків)
Перевірка правильності відображення в обліку розрахунків з бюджетом за податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	- перевірка коректності застосування відповідних рахунків обліку; - перевірка правильності складання бухгалтерських проведення з обліку зобов'язань за даним податком	Наказ про облікову політику, Робочий план рахунків, Головна книга, оборотно-сальдова відомість, журнал операцій за відповідними рахунками обліку
Перевірка повноти і своєчасності сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	- порівняння фактично сплаченого податку (авансових внесків) з задекларованими; - співставлення фактичного строку сплат із законодавчо визначеними	Виписки банку, платіжні доручення, дані обліку за рахунками 311 «Поточні рахунки в національній валюті», 64 «Розрахунки за податками й платежами» (субрахунок «Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки»)

Висновки. Порядок нарахування та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки регламентується Податковим кодексом України. Він сплачується до бюджетів територіальних громад та є місцевим податком. База оподаткування даним податком є маломобільною, а використання коштів від його справляння напряму пов'язане з розвитком інфраструктури територій, де розташовані оподатковувані об'єкти нерухомості. При справлянні даного податку підвищується ймовірність оподаткування тіньових доходів, а відносна простота адміністрування забезпечує стабільність бюджетних надходжень. Застосування пільг при визначенні бази оподаткування забезпечує принципи соціальної справедливості. У статті узагальнено елементи податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та згруповано об'єкти оподаткування житлової та нежитлової нерухомості. Для фізичних осіб питання обчислення податку на нерухоме майно, відмінне від

земельної ділянки не є нагальним, оскільки для них його розмір визначають контролюючі органи за місцем податкової адреси власника об'єкта нерухомості. Юридичні ж особи самостійно формують об'єкти та визначають базу оподаткування. З цих причин питання внутрішнього контролю за правильністю та своєчасністю його сплати не втрачають своєї актуальності, адже помилки і порушення призводять до потенційних ризиків, пов'язаних з нарахуванням фінансових санкцій контролюючим органом. Тому у статті розроблено методiku внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з виділенням напрямків перевірки, контрольних процедур та орієнтовних джерел інформації.

Напрямки подальших досліджень полягають у розробці ефективних методик внутрішнього контролю інших майнових податків і зборів юридичних осіб, що справляються в Україні.

Список використаних джерел

1. Внутрішній контроль процесів матеріального забезпечення в системі управління підприємством : Монографія / Т. В. Фоміна, О. Б. Пугаченко; за редакцією Г. М. Давидова. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 200 с.
2. Державний класифікатор будівель та споруд ДК 018-2000 : Наказ Держстандарту України від 17 серп. 2000 р. № 507. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va507565-00#Text> (дата звернення: 28.03.2022).
3. Звіт про виконання плану роботи ГУ ДПС у Кіровоградській області на 2021 рік. URL: <https://kr.tax.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti/562072.html> (дата звернення: 22.03.2022).
4. Звіт про виконання плану роботи Державної податкової служби України на 2021 рік. URL: <https://tax.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti-/396505.html> (дата звернення: 22.03.2022).
5. Майстренко О. Податок на нерухоме майно як додаткове джерело наповнення місцевих бюджетів. *Право України*. 2009. № 10. С. 118-124.
6. Податковий кодекс України : Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 24.03.2022).
7. Покоłodна О. В. Податок на нерухомість в Україні. *Ефективна економіка*. 2013. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1744> (дата звернення: 24.03.2022).
8. Фоміна Т. В., Пугаченко О. Б. Організація і методика податкових перевірок: навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т. К., 2020. 292 с.

References:

1. Fomina T. V. & Puhachenko O. B. (2014) Vnutrishnij kontrol' protsesiv material'noho zabezpechennia v systemi upravlinnia pidpriemstvom [Internal control of logistics processes in the enterprise management system]. Kirovohrad: Imeks-LTD.
2. Derzhavnyi klasyfikator budivel ta sporud DK 018-2000 : Nakaz Derzhstandartu Ukrainy № 507 vid 17.08.2000 r. [State Classifier of Buildings and Structures DK 018-2000 : from 17th August 2000, № 507]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va507565-00#Text> (accessed 28 March 2022).
3. Zvit pro vykonannia planu roboty HU DPS u Kirovohradskii oblasti na 2021 rik [Report on the implementation of the work plan of the State Tax Service in Kirovohrad region for 2021]. Available at: <https://kr.tax.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti/562072.html> (accessed 22 March 2022).
4. Zvit pro vykonannia planu roboty Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy na 2021 rik [Report on the implementation of the work plan of the State Tax Service of Ukraine for 2021]. Available at: <https://tax.gov.ua/diialnist/plani-ta-zviti-roboti-/396505.html> (accessed 22 March 2022).
5. Maistrenko O. (2009) Podatok na nerukhome maino yak dodatkovye dzherelo napovnennia mistsevykh biudzhetyv [Real estate tax as an additional source of filling local budgets]. *Pravo Ukrainy*, no. 10, pp. 118-124.
6. Podatkovyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy № 2755-VI vid 02.12.2010 r. [Tax Code of Ukraine : from 02th December 2010, № 2755-VI]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15#Text> (accessed 21 March 2022).
7. Pokolodna O. V. (2013) Podatok na nerukhomist v Ukraini [Real estate tax in Ukraine]. *Efektivna ekonomika*. no. 1. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1744> (accessed 24 March 2022).
8. Fomina T. V. & Puhachenko O. B. (2020) Orhanizatsiia i metodyka podatkovykh perevirok [Organization and methods of tax audits]. Dnipro: Seredniak T. K.